

ISSN 1407-9321

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

18. — 24. jūnijs

Latgalē
jauni
priesteri

2. lappusē

Sportošanas
iespējas
Aglonas novadā

6. lappusē

Vēstules
no taigas
(pirmpublicējums)

8. lappusē

NEAIZMIRSTIET
ABONĒT

“Novadnieku”

2012. gada

2. pusgadam!

Par savu dzymtū Latgolū es golvu paceļu

● Vārkavas novada Vecvārkavā notikušajā konferencē «Latgaliešu valoda un latgaliskā identitāte» uzstājas kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende. Foto: A.Šņepsts

Ar šādu dziesmu un lepnī pāceltu galvu Vārkavas vidusskolas zēnu ansamblis ievadīja LR Kultūras ministrijas rīkoto konferenci «Latgaliešu valoda un latgaliskā identitāte», kuras dalībnieki pulcējās Vārkavas novada Vārkavas vidusskolas zālē. Konference tika rīkota ar mērķi atrast un piedāvāt risinājumus latgaliešu valodas un kultūras stiprināšanai un popularizēšanai; izstrādāt priekšlikumus šī gada augustā Rēzeknē notiekošajai pasaules latgaliešu konferencē. Konferences plenārsēdē piedalījās kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende, 11. Saeimas deputāte, Kultūras ministrijas parlamentārā

sekretāre Inese Laizāne, 11. Saeimas deputāts Juris Viļums, ciemiņus sveica Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne.

Kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende savā uzrunā atklāja, ka arī viņas vecvecāki cēlušies no Latgales, konkrēti — no Preiļiem, savukārt pati Latgali, par kuru jaunībā lielākoties bijis priekšstats kā par novadu ar skaistu dabu, uz kuru tik patikami aizbraukt ekskursijā, sev no jauna sākusī atklāt tikai nesen, kādā braucienā uz Rogovku (Nautrēnu pagastu, red.), kad ar pārsteigumu secinājusi, ka jaunā paaudze ikdienā savstarpēji sazinās tikai latgaliski. Jau būdama ministre, Balvu bib-

liotēkā palūgusi grāmatas latgaļu valodā, ko izlasot pārņēmis kultūršoks, jo tā dēvētajiem istajiem latviešiem Latgales vēsture ir pilnīgi nezināma lieta. Latgalei ir sava kultūra, valoda, saimniekošana, atmoda, savi varoņi, savs skatījums uz lietām. Man gribējās raudāt par Franča Trasuna likteni, teica ministre. Mēs Rīgā neizprotam tos 1917. gada notikumus, kad Latgale pievienojās Vidzemei un Kurzemei, mums ir ļoti maz informācijas par tā laika situāciju. Latgale, Vidzeme, Kurzeme — šie trīs lielie novadi it kā bija kopā, bet katrā no tiem risinājās ļoti dažādi vēsturiski notikumi.

Turpinājums 3. lappusē.

Saeima nostiprina valsts ģerboņu juridisko statusu

Lai veicinātu tiesisko skaidrību par valsts ģerboņa lietošanas nosacījumiem un nostiprinātu valsts ģerboņa juridisko statusu, Saeima 14. jūnijā trešajā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā “Par Latvijas valsts ģerboni”, ziņo Saeimas preses dienests.

Valsts prezidenta Andra Bērziņa ierosinātie likuma grozījumi nosaka, ka ikvienam ir pienākums ar cieņu izturēties pret valsts ģerboni, un vienlaikus papildina to institūciju un amatpersonu loku, kas ir tiesīgas to izmantot. Turpmāk lielo valsts ģerboni drīkstēs izmantot arī Saeimas priekšsēdētājs un apakškomisijas, Ministru kabineta locekļi, Saeimas Kanceleja, Latvijas Valsts prezidenta kanceleja, Valsts kanceleja, Tieslietu padome, Valsts kontrole, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, Centrālā vēlēšanu komisija, tiesībsargs, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Centrālā zemes komisija un Satversmes aizsardzības birojs, kā arī koleģiālā institūcija, kuru vada lielo valsts ģerboņi izmantot tiesīgā valsts amatpersona.

Lielo valsts ģerboni turpmāk drīkstēs izmantot arī valstiski atzītos diplomos, apliecībās vai atestātos, kas apliecina zinātniskā grāda, izglītības vai kvalifikācijas līmeņa iegūvi akreditētā izglītības programmā. Lielais valsts ģerbonis tiks attēlots arī tiesas nolēmumā.

Tāpat grozījumi nosaka, ka turpmāk institūcijas statusam atbilstošo valsts ģerboni būs tiesīgas izmantot arī to pārstāvošās amatpersonas, Saeimas deputāti, prokurori, tiesneši, zvērināti notāri un zvērināti tiesu izpildītāji. Ģerboni institūcijas varēs izmantot arī preses paziņojumos.

Likumā precizēts arī to institūciju saraksts, kas būs tiesīgas izmantot mazo valsts ģerboni, vienlaikus nosakot, ka turpmāk to drīkstēs izmantot arī privātpersonas dokumentos, ko tās rada, pildot valsts pārvaldes deleģētu uzdevumu.

Savukārt vizuālajā identitātē un grafiskajā standartā, piemēram, pie ēkām, iespieddarbā vai interneta mājaslapās, turpmāk blakus valsts ģerbonim nedrīkstēs lietot citu ģerboni, zīmi, emblēmu vai logo. Likumā noteiktas tās institūcijas, kuras izņēmuma kārtā to varēs darīt.

Grozījumi arī paredz iespēju valsts ģerboni turpmāk izmantot Latvijas Republikas pasta apmaksas zīmēs.

Likuma grozījumi deleģē Ministru kabinetu, saskaņojot ar Valsts heraldikas komisiju, noteikt valsts ģerboņa un ar to saistīto Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu heraldisko krāsu toņus atbilstoši materiālam un tehnikai, kā arī heraldisko krāsu grafiskos apzīmējumus.

Grozījumi likumā “Par Latvijas valsts ģerboni” stāsies spēkā šī gada 1. septembrī.

Kļūdas labojums

«Novadnieka» 12. jūnija numurā 6. lappusē publikācijā «Kapusvētki katoļu draudzēs» kļūdaini minēts datums — **Preiļu draudzes Pauriņu kapos kapusvētki paredzēti 30. jūnijā pulksten 15.00.**

NACIONĀLĀS ZIŅAS

No Latvijas pilsonības ik gadu atsakās ap 300 cilvēku

Kamēr Saeimā karstas diskusijas uzjundījis likums par dubultpilsonības atļaušanu Latvijas pilsoņiem, ik gadu aptuveni 300 cilvēku no Latvijas pilsonības atsakās paši, tā trešdien ziņoja LTV raidījums «Panorāma». Visbiežāk šie cilvēki kļūst par Krievijas, Zviedrijas, Vācijas un Lielbritānijas pasu turētājiem, jo tur viņi atraduši darbu un dzīvesdraugu un ar savu dzimteni oficiālās attiecībās vairs nevēlas būt. Kā liecina iedzīvotāju reģistra dati, pērn no Latvijas pilsonības atteikušies 294 pilsoņi, no kuriem 99 cilvēki kļuvi par Krievijas pilsoņiem, 44 – Zviedrijas, 39 Vācijas, 36 Norvēģijas, 22 Lielbritānijas pilsoņi. Savukārt vēl lielāks šis skaits bijis 2004. gadā, kad no pilsonības atteicās 420 cilvēki.

Tuvākajā mēnesī gaidāma gada augstākā ultravioletā radiācija

Tuvākajā mēnesī, kā vienmēr vasaras vidū, gaidāma gada augstākā ultravioletā radiācija, tādēļ saulojoties jāievēro īpaša piesardzība, atgādina mediķi un sinoptiķi. Ultravioletās radiācijas intensitāti ietekmē ne tikai Saules staru krišanas leņķis, kas visaugstākais ir vasaras saulgriežos, bet arī ozona daudzums stratosfērā, ko mēra Dobsona vienībās. Ilggadējais vidējais ozona slāņa biezums virs Latvijas ir aptuveni 330 Dobsona vienību. ASV Nacionālās okeānu un atmosfēras pārvaldes sniegtā informācija liecina, ka pagājušajā nedēļā ozona slāņa biezums virs Latvijas sārka no 350-370 līdz 320-330 Dobsona vienībām, bet nākamnedēļ ozona daudzums stratosfērā, iespējams, samazināsies līdz pat 300 Dobsona vienībām, līdz ar to ultravioletās radiācijas indekss var pietuvoties astotajam līmenim. Laikā no plkst. 11 līdz plkst. 16 nav vēlams ilgstoši uzturēties tiešos saules staros. Jāņem vērā, ka daudzas virsmas, it īpaši ūdens un baltas smiltis, atstaro ultravioletos starus, tāpēc ēna reizēm aizsargā tikai par 50 procentiem. Pārāk bieža un ilgstoša atrašanās tiešos saules staros laikā, kad ultravioletā radiācija ir augsta, vājina cilvēka imūno sistēmu un būtiski palielina risku saslimt ar ādas un acu slimībām, kā arī veicina ādas novecošanu. Latvijā pēdējos gados pieaugusi mirstība no ādas vēža, un saulpošanās ir viens no galvenajiem ādas vēža rašanās iemesliem. Saskaņā ar Rīgas Austrumu slimnīcas sniegto informāciju pērn Latvijā reģistrēti 974 jauni saslimšanas gadījumi un 54 ādas vēža pacienti miruši.

Ministrs sola vēl bargākus sodus dzērājsoferiem

Iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis atzīst, ka iereibuši autobraucēji joprojām ir problēma, un sola, ka rudenī Saeimā nonāks ministrijas sagatavotie priekšlikumi padarīt sodus dzērājsoferiem vēl bargākus. Ceturtdien intervijā LNT raidījumam "900 sekundes" viņš atzina, ka cīnīties ar ieradumu sēsties pie stūres reibumā var, padarot sodu sistēmu vēl bargāku. Ministrs norādīja, ka vasarā Saeima dosies atvaļinājumā, bet rudenī leM varētu sniegt savus priekšlikumus, ko tieši varētu mainīt sodu politikā. Ministrs pieļāva, ka, piemēram, pamatīgi iereibušajiem riteņbraucējiem varētu atņemt arī autovadītāja tiesības. Jau vēstīts, ka iepriekš sodus par braukšanu dzērumā pastiprināja pirms diviem gadiem. Patreiz policija turpina ķert dzērājsoferus, piemēram, pērn četras Jāņu brīvdienās uz Latvijas ceļiem kopumā reibumā pie stūres pieķerti 396 dzērājsoferi.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī
(otrdien, piekdien).

NVA stingrāk sekos, kā bezdarbniekiem sokas ar darba meklēšanu

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) turpmāk stingrāk sekos līdzī tam, kā bezdarbniekiem sokas ar darba meklēšanu, aģentūrai BNS atzina NVA direktore Inese Kalvāne.

«Likumā ir pateikts, kas ir piemērots darbs. Līdz ar to mēs izmantosim likumā noteikto, un arī mūsu speciālisti ir profesionāļi. Vēlos uzsvērt, ka mēs, protams, nepieļausim subjektivismu šajos lēmumos. Kādreiz tā dēvētajos krīzes laikos mēs tik strikti nebijām, jo bija ļoti mazs brīvo darbavietu skaits. Tagad brīvo darbavietu skaits palielinās, savukārt no darba devējiem tiek

saņemtas sūdzības, ka viņi nevar atrast piemērotus darbiniekus. Mēs šajā situācijā nevaram sēdēt un izlikties, ka mēs tur neko nevaram darīt. Mēs vērtēsim, kā cilvēks šo darbu meklē un vai tas vispār notiek. Piemēram, mēs jautājam cilvēkiem, uz kādām darba intervijām viņi ir bijuši. Mēs varam arī piezvanīt un pārbaudīt, vai šāda intervija patiešām ir bijusi. Instrumenti var būt dažādi,» klāstīja Kalvāne.

Viņa vērsa uzmanību arī uz to, ka bezdarbniekam ir jābūt gatavam iesaistīties NVA piedāvātajos pasākumos. «Mums dažkārt ir tā, ka tiek piešķirts papildu finansējums vai arī finansējums tiek pārdalīts starp programmām un

tad pasākumi sākas ātri – piemēram, bezdarbniekam, kas ir pieteicies un ilgi gaidījis, jau pēc divām dienām jāsaņem iet uz angļu valodas kursiem. Šādā situācijā, protams, ka cilvēkiem apstākļi var izrādīties dažādi.

Tomēr likumā ir arī ierakstīts, ka bezdarbnieks ir cilvēks, kas ir gatavs NVA pasākumos piedalīties nekavējoties. Tādēļ mēs šajos gadījumos laikam vairs neiesaistīsimies garās diskusijās, kad kāds bezdarbnieks paskaidros, piemēram, ka bija jābrauc uz kapu svētkiem un tamlīdzīgi. Mums būs noteikti kritēriji, cik tālu mēs piekāpsimies,» pavēstīja aģentūras direktore.

Četros novados bezdarba līmenis nedaudz samazinājies

Maijā bezdarba līmenis samazinājies četros novados, informē Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Preiļu filiāles vadītāja Leontīna Saleniece. Salīdzinot ar aprīli, maijā Līvānu un Preiļu novados bezdarba līmenis kļuva mazāks par 0,5 procentiem, Vārkavas novadā – par 0,3, Riebiņu novadā

– par 0,2 procentiem. Aglonas novadā bezdarba līmenis palielinājās par 0,1 procentu.

NVA Preiļu filiālē maijā reģistrēta 41 brīva darba vieta (aprīlī – 16), darbā iekārtojušies 135 bezdarbnieki (aprīlī – 118).

Bezdarbnieku skaits sadalījumā pa problēmgrupām un bezdarba līmeni NVA Preiļu filiāles pārziņā esošajos novados 2012. gada maijā

Novads	Bezdarbnieku skaits	No tiem			Bezdarba līmenis* (procentos)
		Sievietes	Invalīdi	Jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem	
Aglonas	544	247	29	58	19,3
Līvānu	1481	833	162	176	15,9
Preiļu	1030	561	106	123	13,1
Riebiņu	696	339	45	75	17,5
Vārkavas	244	130	9	31	16,4

*Bezdarba līmenis aprēķināts, bezdarbnieku skaitu attiecinoši pret iedzīvotāju skaitu darbības vecumā.

Latgale saņēmusi jaunus priesterus

● Lai dievs bagātīgi svētī viņu darbu Kristus Kunga druvā – šādu novēlējumu iesvētību dienā Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē saņēma jaunie katoļu priesteri – Bernards Vagalis (pirmajā rindā otrais no labās) un Andžejs Lapinskis (ceturtais no labās).

3. jūnijā Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē V.E. Rēzeknes – Aglonas diecēzes biskaps Jānis Bulis iesvētīja divus jaunus priesterus – Bernardu Vagali un Andžeju Lapinski, informē Preiļu dekāns Jānis Stepiņš.

Bernards Vagalis dzimis Kombuļos, bet daudzus gadus bijis ministrants Aglonas bazilikā. Savukārt Andžejs Lapinskis cēlies no Daugavpils Svētā Pētera Ķēdēs draudzes. Viņa vectēvs bija zakristiāns šajā dievnamā, bet pats Andžejs sāka piekalpot kā ministrants jau triju gadu vecumā.

Iesvētot jaunus priesterus, biskaps Jānis Bulis uzsvēra, ka garīgo aicinājumu prioritāte ir atkarīga no prioritātēm ģimenē, no ticības spēka, kāds valda ģimenē. Kādas ir ģimenes, tādi arī priesteri, tāpēc cilvēkiem jālūdzas, lai būtu aicinājumi uz priesterību un lai cilvēki paši spētu mainīties.

Jauniesvētītais priesteris Bernards Vagalis savu primicijas dievkalpojumu svinēja 10. jūnijā Aglonas bazilikā, bet priesteris Andžejs Lapinskis svinēs 16. jūnijā Daugavpils Svētā Pētera Ķēdēs baznīcā.

Sagatavoja L.Kirillova

Par savu dzymtū Latgolū es golvu paceļu

Sākums 1. lappusei.

Mums jāatver acis un jāapskatās, kas tad Latvija ir, kā tā ir veidojusies, kā tas ir noticis vēsturiski, kādas ir mūsu saknes. Lasot grāmatu par Latgales atmodu, ministriem Sprūdžam un Pavļutam teicu, — jūs nevarat aizvest Latgalei kaut ko, — jums pašiem jādodas uz Latgali, tur jāpazīvo kāds laiks, un tikai pēc tam jāgriežas valdībā un jāsaka, — Latgalē ir šādi un mēs tai varam palīdzēt tā, — emocionāli runāja ministre. Idejas par to, ko darīt, nevar Latgalei uzspiest no augšas, tam jānāk no pašiem latgaliešiem, un valdībai atliek vien palīdzēt tās realizēt.

Latviešu kultūras vērtība ir tās dažādība, un latgaliešu valoda, kultūra, identitāte un vēsture mūs tikai bagātina, sacija Žaneta Jaunzeme-Grende. Viņa atzina, ka Kultūras ministrija ir gatava iesaistīties ar latgaliešu valodu un kultūru saistīto problēmu risināšanā.

Konferences tālākais darbs risinājās grupās. Juridiskajā grupā, kuras moderators bija jurists Jānis Bordāns, tika izskatīti jautājumi saistībā ar latgaliešu valodas šā brīža juridisko statusu, problēmām, nepieciešamajām likumdošanas izmaiņām. Tika pārrunātas iespējas rakstīt vietvārdus latgaliski, kā arī situācija latgaliešu rakstu valodas lietošanā. Ja ir valoda, tas nav tikai kultūras jautājums, bet arī izglītības un tiesību jautājums, uzsvēra Jānis Bordāns, un tas ir svarīgi katrai valodai. Valoda, kuru aizsargā likumi, ir kā tauta, kuru aizsargā sava armija. Latgaliešu valoda nav neaizsargāta, jo Likumā par latviešu valodu iestrādāts pants, kurš nosaka, ka valsts pienākums ir to saglabāt, aizsargāt un attīstīt. Tomēr minuss ir tas, ka daudzie un labie likumi, kas pa neatkarības gadiem izstrādāti Latvijā, un tas attiecas arī uz valodu, ne vienmēr darbojas. Šajā darba grupā tika skatīts jautājums par vietvārdu lietošanu oficiālajā saziņā telpā. Jāparedz iespēja, ka Latgales pašvaldībās oficiālajā saziņā var lietot kultūrvēsturiskos nosaukumus, jo, tos latviskojot, tiek degradēta Latgales kultūrvēsturiskā telpa.

Izglītības darba grupā, kuras moderatore bija Latvijas Universitātes profesore Lidija Leikuma, tika spriests par latgaliešu valodas vietu izglītības saturā Latgalē un Latvijā. Dalībnieki pārrunāja nepieciešamību papildināt latviešu valodas mācīšanu skolās ar sadaļu par latgaliešu valodu, skaidrojot visās Latvijas skolās par latviešu valodas diviem paveidiem — latviešu literāro un latgaliešu valodu. Kurzemniekam vai

vidzemniekam nav jānāca latgaliešu valoda, taču vajadzētu zināt, ka tāda latgaliešu valoda ir, jāzina šīs valodas likumi un pamati, kā tā veidojas.

Mīļie brāļi un māsas latgalieši, vajag atbrīvoties no kompleksa, ka runājam nepareizā izloksnē, jo arī, tā sauktajā, pareizajā latviešu literārajā valodā, ko visi esam pieņēmuši par savu saziņas līdzekli, ir izloksnes, teica Lidija Leikuma.

Latgali – vēsturiskajās robežās

Lokālās identitātes darba grupas, ko vadīja filoloģijas doktore Ilze Sperga, dalībnieki pārrunāja jautājumus, kas saistīti ar latgaliešu lokālo identitāti un veidus, kā to stiprināt dažādās vecuma un sociālajās grupās. Notika arī saruna par latgaliešu kultūru — unikālu un neatņemamu Latvijas kultūras daļu, par atšķirīgo un kopīgo latgaliešu un latviešu kultūrā un par to, kā latgaliešu kultūrai nodrošināt stabilu vietu Latvijas kultūras kopainā. Grupas darba kārtībā bija arī jautājums par Dziesmu un deju svētku procesu Latgalē, jo nav pietiekami, ka reizi četros gados Dziesmu un deju svētkos tiek rīkots viens koncerts, kas ir veltīts Latgalei. Saruna skāra arī jaunus oriģinālīteratūras radīšanas iespējas latgaliešu valodā, izskanēja prasība atjaunot Latgales reģionu tā etnogrāfiskajās robežās, pievienojot atpakaļ, piemēram, Varakļānus, kas mainītu reģiona etnisko sastāvu par labu latviešiem.

Mediju darba grupu vadīja Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes pārstāvis Dainis Martjāns. Grupā saruna notika par to, kas jāsaprot ar latgalisku mediju telpu. Tika runāts, ka televīzijā un radio ir jābūt raidījumiem latgaliešu valodā vismaz divu procentu apmērā. Patlaban latgaliešu valoda tiek lietota ģimenēs un ikdienā starp latgaliešiem, taču ir nepieciešams, lai valoda paliktu un attīstītos kā rakstu valoda, mākslas un literatūras valoda. Tika analizēta arī sabiedrisko mediju apraides pieejamība Latgalē. Ieteikti arī konkrēti priekšlikumi jaunu raidījumu izveidošanai latgaļu valodā, latgaliešu teātra izrāžu ierakstiem un citi projekti latgaļu valodas lietošanas paplašināšanai elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos.

Moderatoru uzrunas konferences ievaddaļā, kā arī diskusijas visās četrās darba grupās notika latgaļu valodā.

Latvijas Universitātes profesore Lidija Leikuma sarunā ar «Novadnieku» atzina, ka uz konferenci ieradusies ar

cerību, ka izstrādātie priekšlikumi un rezolūcija dos iespēju ar Izglītības un zinātnes ministriju saskaņot tālāku darbību par latgaļu valodas mācīšanu skolēniem Latgales skolās. Latgaliešu valodas, kultūrvēstures, literatūras skolotāju asociācija ir sagatavojusi standartu un programmu ar domu, ka latgaliešu valodu varētu mācīt tajās Latgales skolās, kurās tam būtu piemēroti apstākļi, taču jāpanāk šo standartu apstiprināšana. Protams, būtu nepieciešams valsts finansējums mācību līdzekļu izstrādei, kā arī skolotāju sagatavošanai augstskolā.

Ja būs līdzekļi, mācīs

Vārkavas vidusskola ir mācību iestāde, kurā pirms kāda laika vismaz desmit gadus fakultatīvā kārtā tika mācīta latgaļu valoda. Tas tika pārtraukts, kad valsti izglītības jomā sāka darboties princips «Nauda seko skolēnam», jo strauji samazinājās interešu pulciņiem un fakultatīvajām nodarbībām piešķirtā finansējuma apjoms, «Novadniekam» teica skolas direktore Anita Vilcāne. Tomēr, dzīvojot latgaliskā vidē, kur ikdienā ģimenēs runā latgaliski, un arī skolā ārpus mācību stundām bērni savstarpēji saziņā latgaļu valodā, bažas par šīs valodas apdraudētību nepastāvo. Valoda tiek plaši lietota, arī darbojoties folkloras jomā. Bērniem slodze skolā tāpat ir liela, diezin, vai būtu vajadzība to palielināt ar īpašām latgaļu valodas stundām, taču kopumā skolās būtu vajadzīgs kāds vispārīgs kurss, kas skolēniem dotu priekšstatu par latgaļu valodas vēsturi, par tās pielietojamību, par galvenajiem latgaļu rakstu valodas likumiem, iepazīstinātu ar latgaļu autoriem un viņu darbiem. Ja būs nepieciešamie līdzekļi, skolā noteikti tiks atjaunota iespēja iegūt zināšanu kopumu par latgaļu valodu, sacija direktore.

Kultūras ministrijas nozaru politikas nodaļas pārstāve Liega Piešiņa uzsvēra, ka konference ir kā rezumējums ministrijas parlamentārās sekretāres Ineses Laizānes vadītās Latgales darba grupas līdzšinējam veikumam. Vai konferencē izstrādātos priekšlikumus ņems vērā valdība, to rādīs laiks, bet līdzīgi jautājumi līdz šim pārspiesti arī darba grupās un sanāksmēs, ko savulaik rīkoja Izglītības un zinātnes ministrija, bet kas tā arī palikuši tikai kā priekšlikumi bez valdības atbalsta.

Pirms konferences sākuma tās dalībnieki iepazīna Vārkavas novada vēsturisko un administratīvo centru, apskatīja pili, bibliotēku un noklausījās folkloras kopas «Vecvārkava» uzstāšanos.

L.Rancāne

Laiks izlaidumiem un ieligošanai

Pasakainas kleitas, frizūras, ziedu klēpji, mammu un omiņu rindas frizētavās, obligāti sienamā kaklasaite tētiem un opīšiem, dāvanu pirkšana, apsveicēji un cienasta galds, — tāds patīkamu rūpju un emociju jūklis ik gadus raksturīgs jūnija dienām, kad skolās notiek izlaidumi. Izņēmums nav arī šogad, un simtiem vidusskolās šajās brīvdienās izskanēs svinīgas uzrunas (cerams, īsas un konkrētas, nevis tādas, kurās pie vārda tikušais pašvaldības pārstāvis nevar vien pabeigt savu sakāmo), izskanēs obligātais valsis.

Izlaiduma priekšvakarā kādā no vietējo novadu skolām, vērojot, kā 12. klases beidzēji izmēģina savu uzstāšanos izlaiduma koncertam, apjautājāmies direktorei, — ko šī gada absolventi grasās darīt turpmāk? Studēs vai jau kravā ceļasomas braukšanai uz ārzemēm? Direktore pārļaida skatienu brašajai puīšu rindai un ar lepmumu atteica, — nē, nē, prom braukt netaisās neviens. Visi lielu zemnieku dēli. Dosies uz Jelgavu studēt.

Tas bija pateikts tik skaisti — lielu zemnieku dēli, ka iztēle uzbūra koptas lauku mājas, plašus tīrumus ar ganāmpulkiem vai labību, labu tehniku, — istu, kārtīgu latviešu zemnieku sētu, kur godā darba tikums. Jaunie ļaudis nedaudz samulsa, dzirdot direktores teikto, bet acis bija redzams lepnums par viņas vārdiem un pašiem par sevi, par saviem vecākiem, par savu ritdienu, kas vismaz pašlaik ir šķietami pārdzīvots, — iegūts labu specialitāti un atgriezies dzimtajā pusē, no tēviem pārņems zemes kopšanas stafeti.

Kad izlaidumos absolventi aiz skolas karoga, visiem klātesošajiem stāvoņiem jāzina, ienāk zaļē, vienmēr pārņem tāda svētuma sajūta — līdzīga tai, kāda dzīvē ir tikai retos brīžos, — kā bērna kristībā, kā laulību ceremonijā, kā jaunās mājas iesvētīšanā. Puīši un meitenes ir tik skaisti pašā jaunības plaukumā ar vēl aizejošās bērnišķības mulsumu, un skaisti viņi paliks vēl ilgi, tik stipri ar savu nupat apjausto spēku, un arī stipri viņi būs vēl ilgi, tik pilni ar vislabākajiem nodomiem un cerībām. Bail teikt, bet nodomi, sapņi un cerības arī būs tas, ko dzīve sabradās visātrāk. Pavisam drīz būs jāstāpās ar to, ka reizēm nevis godīgs darbs, zināšanas un intelekts ved dzīves kalnā, bet lišķība, pielīšana un noveģība palīdz veidot karjeru. Ka labie amati tiek savējiem, nevis gudrajiem. Ka rūpes par cilvēku ir partiju pirmsvēlēšanu programmu sastāvdaļa, bet realitātē nākas saskarties ar cinismu, ka ētiskās vērtības, kas iemācītas ģimenē, skolā, ir stingri jāievēro mazaļiem cilvēciņiem, bet lielie var iztikt bez tām. Ka labas ieceres noslikst tukšu runu, birokrātijas, papīru, sanāksmju, konferenču, apspriežu, viziju, koncepciju plūdus. Ka šodienas skaistās meitenes, mammu acuraugs un tētu lutekles, pēc pāris gadiem smagas un garas stundas strādās, iesaiņojot saldētas vistas vai zivis, lasot sēnes vai zemenes, lokot kartona kārbīņas, šķirojot preču saiņus, uzkopjot viesnīcu istabiņas tālu zemju ciemos vai pilsētās, kur uz nakts maiņu jābrauc ilgi un tālu, un nepavisam ne ar drošu sirdi.

Bet varbūt krāsas ir pārāk sabiezinātas? Varbūt notiks brīnums, un tiem jaunajiem ļaudim, kas šodien atstāj savas skolas un dzimtas ligzdas, dzīves ceļš pavērsies gaišs un saulains? Kaut nu piepildītos vismaz daļa no cerībām.

Skat, radio jau kopš jūnija pirmajām dienām bez apstājas skandināvu Līgo dziesmas. Viss pūrs izritināts, viss bagātais latviešu folkloras krājums par Jāņu svinēšanu pārcilāts. Diemžēl, kā rāda iepriekšējo gadu pieredze, pienāk istā svētku diena, Zaļu vakars, un Līgo dziesmas vairs neskān. Svētki bez svētku kulminācijas. Šajā sakarībā gribas pieminēt arī pērnā gada pagasta saskumušo iedzīvotāju teikto par to, ka viņu pagastā kopš iestāšanās novadā vairs netiek rīkota kopīga līgošana. Tā arī ir, ne jau visi Līgonakti grib pavadīt tālu prom no mājām, novada centrā. Cilvēkiem, sevišķi gados vecākiem, patīk tos līgot «tuvāk sirdij, tuvāk mājām» kopā ar kaimiņiem, ar labiem paziņām pie ugunsкура savā pagastā, kā tas gadu gadiem bija ierasts. Nedēļu pirms Jāņuvakara rīkoti pasākumi ar nosaukumiem «Ieligosim Jāņus» un tamlīdzīgi nespēj radīt isto svētku prieku un vairāk domāti priekšķeksīša ievilkšanas kultūras darbinieku atskaitēs. Vai ir tik grūti sarīkot līgošanu pagastu ļaudim? Neskaitot novadu centrus, par savu pagastu ļaužu līgošanu tuvāk mājām šogad parūpējušies vien Kastuļinas, Rudzātu, Pelēču un Galēnu pagastu kultūras darba organizatori.

Sākušies darbi peldvietas izveidei Preiļos

Preiļos iesākusies Latvijas — Lietuvas — Baltkrievijas pārrobežas sadarbības programmas projekta «Bella Dvina — 2» realizācija, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Tā ietvaros Preiļu parkā pie Preiļu parka dīķiem paredzēts ierīkot peldvietu un to atbilstoši labiekārtot ar gērbtuvēm, tualetēm, pie tās izveidojot bērnu

rotaļu laukumu, pludmales volejbola un futbola laukumus un BMX trasi. Lai uzlabotu piekļūšanas iespējas jaunajai atpūtas vietai, no Daugavpils ielas puses paredzēts izbūvēt arī autostāvvietu. Tehnisko projektu izstrādājusi Preiļu novada dome. Būvdarbus veiks SIA «Jēkabpils PMK», līguma termiņš — šī gada 16. novembris.

Preiļu novada domes kā projekta partnera kopējās attiecināmās izmaksas sastāda 98 392,60 latus, no kurām 85% tiek finansēti no Eiropas fonda

līdzekļiem. Pašvaldības budžetā paredzētais projekta līdzfinansējums sastāda 14 758,90 latus, kas ir 15% no kopējām projekta izmaksām.

Projekta vadošais partneris, iesniedzējs un realizētājs ir Latgales plānošanas reģions. Tas ir veicis arī iepirkumu būvdarbiem, autoruzraudzībai un būvuzraudzībai. Projekta realizēšanas laikā Latgales plānošanas reģionam ir iznomāta peldvietai paredzētā teritorija. Līdzīgi projekti tiks īstenoti vairākās vietās Latgalē.

Centrs novada sportiskajiem jauniešiem

Labi iekārtota sporta halle, kvalitatīvs un daudzveidīgs inventārs, moderna trenāžieru zāle. Par šādiem apstākļiem sportiskām aktivitātēm daudzi var tikai sapņot, bet Aglonas novada pagastu jauniešiem tas viss ir pieejams.

Būs pārmaiņas

Sporta skola — tā jau trīs gadus rakstīts Aglonas novada domes oficiālajos dokumentos. Tomēr līdz sporta skolas statusam neesam izauguši, pašlaik tiek risināts jautājums par tālāko statusu, atzīst pašvaldības vadītājs **Igors Reščenko**.

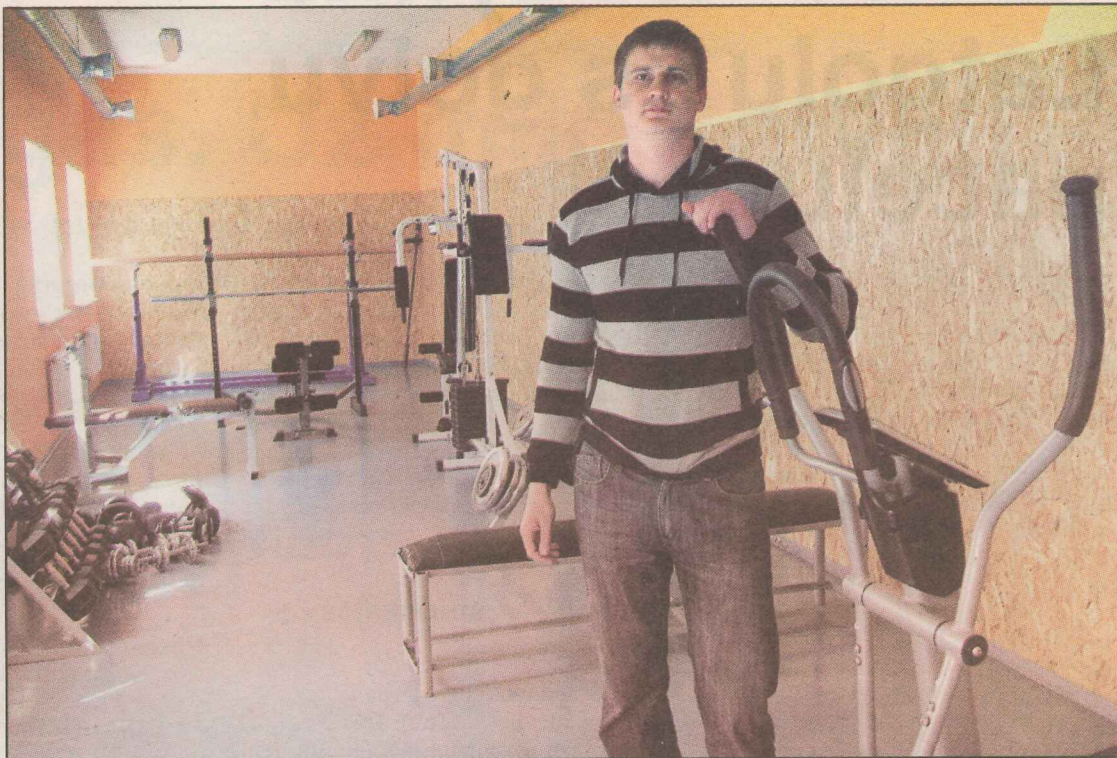
«Galvenā problēma — novadā ir mazs bērnu skaits, līdz ar to nevaram nokomplektēt klases, nevaram skolu akreditēt. Pašlaik deputāti komiteju sēdēs spriež, kā rīkoties, lai saglabātu to, kas skolu jaunatnes sporta jomā Aglonā paveikts, kāds būtu labākais veids tālākai attīstībai. Sliecamies uz to, ka uz esošās bāzes, visdrīzāk, veidosim novada sporta centru, taču tas ir deputātu ziņā,» skaidro novada domes priekšsēdētājs. Viņš arī uzteic tagadējo sporta skolas direktoru **Edgaru Urbanoviču**, viņa pozitīvismu, enerģiju un uzņēmību. Edgars esot apmeklējis vairākas citas pašvaldības, pētījis, kādu pieredzi labāk pārņemt. Tā esot viņa ideja — veidot novada sporta centru.

Ar pašvaldības atbalstu

Ar Edgaru Urbanoviču tikāties mācību gada nogalē, kad sporta hallē vēl nebija rimušas Aglonas vidusskolas audzēkņu aktivitātes. Izrādot apstākļus nodarbībām, pedagogs stāstīja par līdz šim izdarīto, vienlaikus atzīstot, ka ne tikai Aglonā, bet visā novadā audzēkņu skaits ir par mazu, lai pilnvērtīgi varētu darboties visām prasībām atbilstoša sporta skola. «Būtībā strādājam kā interešu izglītības iestāde vietējiem zēniem un meitenēm. Piemēram, izveidojam volejbola grupu, bet, kā saka, neaizgāja. Sākām spēlēt florbolu. Tas noteikti nav atbilstoši sporta skolas prasībām. Nodarbības skolā beidzas ap trijiem vai četriem pēcpusdienā, bērniem tūdaļ jānododas uz autobusiem, lai brauktu mājās — arī tā ir problēma. Vakaros te nodarboties var tikai vietējie bērni,» secina Edgars.

Viņš stāsta, ka pirms pusgada (skolēnu ziemas brīvdienās) notikusi sporta zāles sakārtošana. Basketbola laukums nu atbilstot visiem standartiem. Par to liels paldies pašvaldībai, kas laukuma grīdas specifiskajam krāsojumam piešķirusi 1600 latus. Tā ir liela nauda, bet arī darbs bijis jāpaveic liels.

Ar lepnumu E. Urbanovičs izrāda trenāžieru zāli. Arī tā piedzīvojis pārmaiņas, regulāri papildinās trenāžieru klāsts. No malas skrejeciņū.

● Aglonas sporta skolas direktors Edgars Urbanovičs ar lepnumu atzīst, ka otras tik labi nokomplektētas trenāžieru zāles tuvākajā apkārtnē nav. Foto: A. Šņepsts

vērojot, šķiet, ka fiziskās formas uzlabošanai te ir viss, ko var vēlēties, gan sievietēm, gan vīriešiem. Pārdomājot piešķirtā finansējuma izlietojumu, varot iegādāties jaunus trenāžierus. Savu ieguldījumu dodot arī pašvaldība caur pieaugušo sportam atvēlētajiem līdzekļiem. Pagaidām esot tikai viena vēlme — nopirkt skrejeciņū.

sporta inventāru, jo viņi redz, ar kādām pūlēm un rūpēm tas viss sagādāts.

Sajūsmā ir ne tikai vietējie bērni, jaunieši un jauniešas (izrādās, arī meitenes labprāt apmeklē trenāžieru zāli), bet arī sportisti no kaimiņu novadiem. Atbraukuši prelieši un atzinuši, ka jūtot nelielu skaudību par to, kā bijušās sporta rīku noliktavas vietā ierīkota trenāžieru zāle.

stas vietas, izcīnītas uzvaras. Krāslaviešu basketbolistu treneris Aglonas puīšus vienmēr uzliekot — ir gan augums, gan fiziska sagatavotība, gan talants.

To pašu var teikt arī par vieglatlētiem. Dabas dotas spējas un darbs sporta stundās skolā audzēkņiem rada iespēju sastādīt nopietnu konkurenci citu novadu vispārīgglītojošo un sporta skolu sportistiem. Nav bijušas tādas sacensības, kad mājās būtu atgriezies bez diplomiem, teic skolotājs.

Aglonieši pie sevis labprāt rīko arī pārnovadu sacensības. Piemēram, pavasara krosā piedalījušies 287 pašu novada, ka arī Vārkavas, Riebiņu, Preiļu un Livānu novada skolu audzēkņi. Izmantojot jaunās sporta halles iespējas, nodarbībām labprāt un ar panākumiem pievēršas Grāveru, Šķeltovas un Kastuļinas pagasta skolu audzēkņi. Edgars secinājis, ka starp lauku bērniem ir potenciāli ļoti talantīgi sportisti, ar kuriem var lepoties viss novads. Tieši tāpēc viņš cer, ka deputāti atbalstīs ideju saglabāt un attīstīt sporta centru arī turpmāk.

L. Kirillova

Bērni un jaunieši sajūsmā

Sporta skolas direktors teic, ka veselīgs dzīvesveids esot cieņā. Trenāžieru zāles durvis degunus nepārtraukti bāžot pamatskolas klašu puikas. Viņiem arī ļoti griboties muskuļus *kačāt*. Tomēr tas atļauts tikai vecākiem zēniem, kuri jau saprot, ko vēlas panākt. Edgars uzteic puīšu saudzējošo attieksmi pret

Jebkuri panākumi iepriecina

Aglonā izsenis bijusi slavēta ar sportiskiem cilvēkiem — slēpotājiem, biatlonistiem, skrējējiem. Īpaši patīkami, ka arī tagadējā jaunatne neesot izņēmums. Vecākās grupas basketbolistes pērn, piemēram, bijušas spēcīgākās Latgalē. Tagad daudzas mācoties Preiļos, bet trenējoties Aglonā un arī labprāt pārstāvēt savu novadu sacensībās. Labi saspēlējušās arī jaunākās grupas basketbolistes.

Edgars Urbanovičs stāsta, ka vairāki jaunie sportisti apmeklē Krāslavas sporta skolu. Citīgi treniņi nesot augļus, iegūtas aug-

REKLĀMA

PĒRC

AMIGO SĀKUMA KOMPLEKTU UN ZVANI PAR

9 sant./min

UZ JEBKURU VALSTI PASAULĒ!

Piedāvājums spēkā, aktivizējot Amigo sākuma komplektu no 1.06. līdz 31.08. Zēncenu tarīfs ārzemēm tiek pieslēgts bez pieslēguma maksas uz 90 dienām.

Vairāk informācijas par piedāvājumu **Amigo.lv**

Amigo
ZEMO CENU KOMPĀNIJA

Preiļu novada svētki

11. — 14. jūlijs

11. jūlijā Saunas pagasta Anspoku ciematā:

- ✓ pulksten 13.00 — aktivitātes bērniem;
- ✓ pulksten 15.00 — vokālā ansambļa «Brīnumiņš» koncerts.

12. jūlijā Saunas pagasta Smelteru ciematā:

- ✓ pulksten 14.00 — pie Salas pamatskolas bērniem un pusaudžiem tusiņš pie Pepijas;
- ✓ pulksten 20.00 — Saunas tautas nama pašdarbnieku koncerts.

12. jūlijā pulksten 11.00 Pelēču pagastā — vasaras sporta diena.

13. jūlijā Saunas pagasta Prikūļu ciematā:

- ✓ no pulksten 10.00 — 13.00 ziedu kompozīciju veidošana «Ziedu rota Saunai»;
- ✓ no pulksten 13.00 — 16.00 radošā darbnīca bērniem un pusaudžiem;
- ✓ pulksten 22.00 — koncerts «Šķan dziesmas, rīb danči», svētku balonu palaišana.

13. jūlijā pulksten 19.00 Aizkalnes pagastā orientēšanās sacensības «Iepazīsti Preiļu novada Aizkalnes pagastu».

13. jūlijā pulksten 19.00 — Preiļu parka vecajā estrādē mūzikas pasākums jauniešiem «ROCK in PREIĻI», piedalās pašmāju un Somijas mūziķi.

14. jūlijā Preiļu parka estrādē:

- ✓ pulksten 12.00 — rotaļu stunda bērniem;
 - ✓ pulksten 13.00 — Preiļu novada pašdarbības kolektīvu un Utenas (Lietuva) ciemiņu koncerts;
 - ✓ pulksten 15.00 — Jolantas Gulbes-Paškevičas seksteta koncerts;
 - ✓ pulksten 16.30 — Latvijas skanīgākās ģimenes titula ieguvēju — Puncuļu ģimenes — koncerts;
 - ✓ pulksten 17.30 — grupas MELO-M koncerts;
 - ✓ pulksten 20.00 — Latgales šlagermuzikantu saiets. Piedalās *Patrioti.lg*, Galaktika, Gintc un ES, Santa Kasparsons, Uškānu ģimenes ansamblis;
 - ✓ pēc koncerta — nakts balle, īpašie viesi — grupa Kantoris 04.
- Līdz pulksten 20.00 visi svētku pasākumi ir bez maksas, no pulksten 20.00 ieeja — Ls 3, biļetes cena iepriekšpārdošanā — Ls 2.

Desmit gadi kopā ar deju

Vārkavas novada kultūras centra mākslinieciskās pašdarbības kolektīviem, kuri kopskaitā ir desmit, šis ir jubileju gads, jo četriem no tiem aprit desmit gadi.

Viens no jubilāriem ir deju kopa «Daina», kas ar savas dzimšanas dienas svinību koncertu vēlējās atklāt vasaras sezonu Vecvārkavas estrādē. Taču sakarā ar lietaino laiku svinētājiem un apsveicējiem nācās pārcelties uz Rožkalnu kultūras namu, bet pasākums no tā nezaudēja ne savu krāsainību, ne atraktivitāti, ne omulību. Pašas jubilāres uz skatuves devās četrreiz, — skatot popūrijam Austrumu, sambas, disko un valša ritmos.

Desmit gadu laikā, kopš deju kopa «Daina» darbojas, tās sastāvs mainījies maz. Nelielas izmaiņas piedzīvotas pirmajos piecos gados, bet līdz desmitajai dzimšanas dienai tas palicis nemainīgs. «Daina» — tās ir 11 dejotājas, kas skatītājus aizvien pārsteidz no jauna gan ar savu plašo repertuāru, gan ar spēju repertuāru ātri un kvalitatīvi apgūt, gan ar jaunradi, jo iemācās ne tikai tradicionālās linijdejas, bet arī rada savas. «Daina» izceļas arī ar bagātu izdomu, jo viņu uzstāšanās vienmēr ir neparasta un atraktīva. Bez tam katrā uzstāšanās reizē, un to nav mazums, dejotājas ir mainījušas izskatu, jo tērpi tiek šūdināti tā, lai no to sastāvdaļām varētu sakombinēt dažādus variantus. Arī jubilejas koncertā «Daina» priecēja ar saviem jaunajiem tērpiem, kas sarūpēti ar pašvaldības atbalstu. Šogad visām amatierkopām — jubilārēm — pašvaldība piešķīra pa 50 latiem katra dalībnieka tērpa šūšanai. Taču «Dainas» dejotājas gan šoreiz, gan visos iepriekšējos tērpos ir ieguldījušas arī daudz savu līdzekļu un darba, jo divas dalībnieces — Iveta Lazdāne un Gita Some pašas prot gan modelēt, gan šūt.

Visu 10 gadu garumā kolektīvu vada

● Vārkavas novada deju grupa «Daina» savā 10 gadu jubilejā: (no kreisās) vadītāja Daina Mikitāne, Gita Some, Lolita Kancāne, Mairita Stulpiņa, Silvija Stankeviča, Iveta Lazdāne, Aija Lazdāne, Anita Lazdāne, Irēna Toločko, Iveta Stivriška, Kristīne Plote.

Vārkavas vidusskolas matemātikas skolotāja Daina Mikitāne. Atskatoties uz aizvadītajiem gadiem, vadītāja saka: «Iknedēļas mēģinājumi, ļaujoties dejai, ir kā balzāms dvēselei, kustību prieks un skaista mūzika tam pāri kā varavīksne. Sirsnīgas sarunas atpūtas brīžos, atspirdzinoša humora deva un uzdrīkstēšanās eksperimentēt ar savu ārējo tēlu, — arī tas vairo enerģiju un dzīvesprieku. Paldies par to manām meitenēm!»

10 gadu jubilejas koncertā uzstājās arī pārējie Vārkavas novada pašdarbības ko-

lektīvi, jo vairākas «Dainas» dejotājas darbojas arī citās amatierkopās. Vokālajā ansambli «Savādi gan» dzied dejotājas Gita Some un Aija Lazdāne, vokālā ansambļa «Dziedi līdz!» dalībniece, Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne kādu laiku ir dejojusi «Dainā», Vārkavas pašdarbnieku teātrī spēlēja dejotāja Silvija Stankeviča. Savukārt folkloras kopa «Vecvārkava» ar «Dainu» daļa vienas mēģinājumu telpas Vārkavas vidusskolā, un vairums kopas dalībnieku ir kolēģi dejotājām. Bet senioru deju kopa «Dzīves

virpuli» ir radoši tuva «Dainai». Draugu kopas jubilāriem bija sagatavojušas ļoti atraktīvus apsveikumus. Izveidojusies draudzība arī ar citu novadu pašdarbniekiem, tāpēc jubilārus sveica Līvānu līnijdejošu klubs «Black Coffee», Preiļu novada Saunas tautas nama līnijdejošās un Varakļānu novada Varakļānu līnijdeju grupa «Četras debesspusēs». Svētuku domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne, Vārkavas vidusskolas direktore Anita Vilcāne un direktores vietniece Sandra Lazdāne.

Aizvadītā mācību gada veikums — izstādē «Rokas darba nebijās»

Preiļu novada bērnu un jauniešu centra vizuālās, vizuāli plastiskās un tehniskās jaunrades pulciņu audzēkņu veikums, kā ik gadus, arī šogad bija skatāms noslēguma izstādē. Šoreiz tai bija dots nosaukums «Rokas darba nebijās».

Izstādē piedalījās 98 audzēkņi ar 325 darbiem. Bija pārstāvēta darbnīca «Es protu!» (vada skolotāja Vija Kokoriete), keramikas pulciņš (Raivo Andersons), pulciņš «Origami» (Alla Salovjova),

hobijdarbnīca (Veronika Smāne), dizaina studija (Irina Vilcāne), zīmēšanas pulciņš (Kazimirs Anspaks), pulciņš «Interjerdizains» (Lilija Vasile), kokapstrādes pulciņš (Gunārs Vjakse), tehniskās modelēšanas pulciņš (Marija Jegerova), pulciņš «Dekoratīvā kokapstrāde» (Ilmārs Karčevskis), tehniskās jaunrades pulciņš (Olga Mihailova).

Pulciņu dalībnieki, dažāda vecuma bērni, mācību gada laikā citīgi filcēja, pārļoja, šuva, adīja, limēja, mezgloja, zīmēja, izšuva, grieza, auda, meistaroja, glez-

● Ieskats Preiļu bērnu un jauniešu centra pulciņu audzēkņu izstādē «Rokas darba nebijās!».

noja, krāsoja, veidoja, konstruēja, pulēja, virpoja, modelēja, greba, lipināja. Bija vajadzīga gan pacietība, gan uzņēmība, gan centība, lai regulāri pēc mācību stundām skolās ierastos uz nodarbībām centra pulciņos un iemācītos kaut ko izveidot pašu rokām, liekot lietā fantāziju. Pēc tam

varēja priecāties: «Jā, man tas izdevās!».

Par bērnu veikumu, apmeklējot izstādi «Rokas darba nebijās!», priecājās arī audzēkņu vecāki, draugi, klasesbiedri, daudzie centra apmeklētāji. Tie, kas

nepaspēja apmeklēt izstādi, bērnu darbus var aplūkot fotogrāfijās — virtuālajā izstādē «Rokas darba nebijās» interneta vietnēs www.pbjc.edu.lv/galerija vai www.preili.lv/fotogalerija.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

14. JŪNIJS — KOMUNISTISKA GENOCĪDA UPURU PIEMIŅAS DIENA

Vēstules no taigas. Uz miļo Latviju

Kopš 1941. gada 14. jūnija pagājis 71 gads. Pietiekami darbīga cilvēka mūžam, par maz, lai aizmirstu pāridarījumus. No padomju sistēmas cietušo ģimeņu albumiem, dokumentu lādītēm un vienkārši atmiņām joprojām tiek izcelti gan stāsti, gan dokumenti un vēstules, kas atgādina par sen notikušo.

Šoreiz piedāvājam lasītāju uzmanībai agrāk npublicētas vēstules, kas tikai pirms nedaudz dienām nonākušas Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciālistu rīcībā. Tās no izsūtījuma Tomskas apgabala Kargasokskas rajona Slavgorodskas ciemā draudzenei un kolēģei Annai (vēstulē saukta Annija) Kublinskai Latvijā rakstījušas Margarita Volonte (1920 — 1949) un Adele Avotiņa (dzimusi Volonte 1914 — 2010). Dokumentus, kā arī fotogrāfijas muzeja darbiniekiem nodevusi Adeles meita Elizabete Roķe.

1945. gada jūlijs

Miļā un labā kolēģa! Bezgala lielu prieku un pārsteigumu sagādāja mums Tava vēstule. Gribētos pastāstīt daudz daudz, kas šajos četros gados piedzīvots. Diemžēl to visu nevar atreferēt, jo tad vajadzēs kilometriem garu papīru.

Mūsu apkārtnē ir šāda: taiga, mūžīga, dziļa taiga, purvi, grimstoši purvi. Degungalā upe — Nuroļka (apmēram kā Gauja). Ziemā ilgstoši no novembra līdz aprīlim ieskaitot. Tik tikko paliek daudz maz ciešami silts, sāk parādīties neskaitāmos kalibros mošķi, tad odi, dunduri (trīs zortes). Ziemās aukstums sasniedz minus 60 grādus un sniegs ir līdz padusēm. Vasaras ir lietainas un dienas ellīgi karstas. Laiks un ļaudis mainās savās īpašībās un raksturos uz momentiem. Strādāt nākas visādi. Esmu «kvalificēta» lauku strādniece. Daudz jēdzu no koka traukiem. Pati uztaisīju tādu uz 6 litriem koka spainīti. Visu sezonu strādāju tikai ar bulļiem. Vēdu mēslus, produktus, labību, malku, aru utt. Jāsaka, ka diezgan miļš lopīnš, ja ir nervi un pacietība.

Ada gan strādā sievietēm pārcilvēcīgu darbu. Taigā jādabū no zemes 100 — 1000 gadīgo priežu celmi un tos smalki jāsaskalda, jo no tiem taisa sveķus un terpentīnu.

Manas ilgas pēc dzimtenes ir neizsakāmas un sāpīgas, bet to citreiz. Bučiņas — kolēģa Rīta.

1945. gada septembris

Miļā, labā Anukij!

Tu redzi, cik ļoti bieži es Tev rakstu un tevi neaizmirstu. Man gribētos vēl vairāk Tev rakstīt un kaut vēstulēs ar Tevi parunāties no sirds, bet to jau nevaru, ir tik daudz trūkumu, ka tie tikai bremsē visu.

Dārgā Annij, cik es Tev esmu par visu pateicīga, gan Tu sapratīsi mani pie izdevības, ja tāda kādreiz būs. Kaut Dievs to būtu lēmis!

Dzivoju pamazām, kā jau te var dzīvot. Kuļos es kā plīks pa nātām... Gribētos Tev mazliet aprakstīt, kāda es izskatos, bet es domāju, ka Tu to sapratīsi, ja Tev pateikšu, ka mani draugi šeit mani sauc par Esmeraldu. Tu zini, kāda viņa ir? Nu, lūk, tas ir mans portrets.

Citādi viss nekas — sejas vaibsti tie paši, tikai četri gadiņi drusku liek sevi manīt. Un viss

pārdzīvotais, visas rūpes...

Draudziņ, sūti man, lūdzu, kādu literatūru. Gribētos izlasīt Tolstoja «Annu Kareņinu» un nez kāpēc «Iedzimto grēku». Būšu tev pateicīga par visu, ko atsūtīsi, jo lasāmās vielas te pie mums nav. Tāpat sūti foto, nežēlo. Kādreiz es Tev tos atvedīšu. Jā, kādreiz...

Tava Ada

Miļā kolēģa, cik jauki, ka savās vēstulēs neesi piemirsusi savu kādreizējo kolēģu. Es saku — kādreizējo, jo nu vairs par tādām mēs nevaram saukties. Mana nodarbošanās ir gluži citāda nekā Tavējā. Un, ja man būs lemts vēl kādreiz redzēt dzimto zemi, mājas, tad nevaru iedomāties sev piemērotāku nodarbošanos kā būt par kolhoza priekšsēdi.

Visumā esmu ļoti progresējusi un protu daudz kā tāda, ko agrāk pat sapņos un grāmatās netiku lasījusi. Kā Tev, piemēram, patīktu dzirdēt, ka es māku taisīt koka spaineļus un cipiņas. Īstā latviskā vārdā nezinu pat nosaukt. Vārdu sakot, esmu «labojusies». Kaut gan skata ziņā jāsaka gluži pretējais. Purva malīrija stipri mani novājināja, tā ka izskats nav nekāds pievilcīgs, ko vēl vairāk atbaida mūsu patreizējie «tērpi».

Mūsu tā saucamā istaba ir ļoti primitīva. Arī apgaismojums pelna ievēribu. Dedzinām netīrītu terpentīnu, kas drausmīgi kūp, nāsis melnas kā skursteņi pāris minūtēs.

Vārdu sakot, te ir brīnišķīga dzīve, ja neskaita tos sliktumus. Bet, ja tos skaita, tad no dzīves labās puses nekas nepaliek pāri. Starp citu, pret pašu gribu esam kļuvušas veģetārietas un atteicāmies arī no taukvielām kā piena, sviesta, olām utt. Laikam jau arī Latvijā produktiem patreiz ir ļoti pasakainas cenas.

Citādi mūsu ģimene ir galīgi paputējusi, kur kurais. Nekādu ziņu nav arī par papu, un ir jāšaubās, vai viņš vēl ir dzīvajos.

Ar tālu trimdas sveicienu Tev, paziņām un miļajai dzimtenei! Skūpstu — kolēģa Rīta.

1951. gada marts

Manu miļo, miļo Annij!

Esmu gan Tev jau labu laiciņu kā aizrakstījusi, tūlīt pēc Tavas pakas saņemšanas, bet atbildes vēl nav. Tomēr steidzos Tev rakstīt, jo drīzi pie mums iestāsies pavasara ūdeņi un pats atkal tiks pārtraukts. Es jau Tev rakstīju,

● Tomskas apgabala Kargasokskas rajona Slavgorodskas ciems, 1950-tie gadi. No kreisās — Hermanis, Adele (dzimusi Volonte), Juris un Elizabete Avotiņi.

ka paku esmu saņēmusi un esmu kopā ar vīru un mazo meitu Jums ļoti, ļoti pateicīga. Mantiņas ļoti jaukas un man šeit visas bezgala noderīgas. Tev grūti iedomāties, ka mēs te pat pogas nevaram dabūt, tāpēc par pārējo nemaz nerunāsim. Ir gan kādreiz, ka atved kādas labākas preces, tad atkal ir ļoti maz, gribētāju daudz un, kam ir nauda, tas nopērk, kam nav, tas nevar, un, kamēr sadabū naudu, paliek bez nekā, jo visu izpērk.

Mana mazā meita aug dūšīgi. Nu jau iesāka skriet kājiņām, runā daudzus vārdiņus, ir bezgala miļa un jauka, jo Tu taču pati esi triju meitu māte un to visu zini un saproti vēl labāk. Es tikai nācu pie slēdziena, ka nav nekā miļāka un dārgāka, kā tāds mazs, miļš cilvēciņš, kuru tu vari piespiest pie krūts un zināt, ka tas ir tavš.

Es esmu ļoti laimīga par savu dārgumu, lai tikai miļais Dievs uztur viņu pie dzīvības un veselības. Es ticu Visuvarenajam Dievam un Jaunavai Marijai, un, tici, miļā Annij, šajā smagajā zemes stūrī, kur es esmu tik daudz cietusi un pārdzīvojusi, man Visusvētākā Dievmāte vienmēr ir stāvējusi klāt. Es vienmēr esmu lūgusi palīdzību un skaidrību savās domās. Viņai, es vienmēr esmu griezusies savās sirds sāpēs pie Viņas un vienmēr esmu guvusi to, ko lūdzu, jo tik tiešām kā tiesa, ka Dievs ir!

Dārgo Annij, tik daudz ir kas pārdzīvots. Tas ir kā sapnis un murgs, neticas, ka kādreiz ir bijis viss, viss citādi, un tikai atmiņas ir tās, kas stāsta par pagājušo dzīvi. Miļo Annij, es bieži domāju par savu bērniņu un jaunību, un tik ļoti silti un miļi top ap sirdi, kā man ir jāraud. Es atceros savu dzimteni, savus dārgos piederīgos un draugus, un vai tas ir kas ļauns? Vai par to nedrīkst domāt? Mums taču katram ir sava pagātne, katrs to atceras — it sevišķi, ja ir bijuši miļi un jauki brīži.

Tu esi manas jaunības ēna. Ēna tāpēc, ka es Tevi nevaru

redzēt un dzirdēt, bet tikai savās atmiņās Tevi skatīt. Ir pagājuši 10 gadi, ko esmu Tevi redzējusi, bet Tu stāvi manā priekšā kā dzīva, es redzu Tevi tādu, kāda Tu bijī kopā ar mani. Miļais draugs, ir pagājis liels laiks un daudz kas ir mainījies kopš pēdējās mūsu šķiršanās, bet atmiņas ir tik dzīvas, tik bezgala miļas un dārgas, ka manu draudzības saiti ar Tevi viņas tura cieši, cieši...

Tu esi un būsi mans vienīgais draugs, jo Tev patiesi es spēju izteikt visu, visu, kas nospiež manu sirdi un garu. Man tā gribētos pieglausties Tev kā savai mātai un pateikt, nē — kliegt balsi un asarām par to, ko visu esmu izcietusi un panesu kā akmeni. Es zinu, Tu mani sapratīsi, jo Tu vienmēr esi mani sapratusi, Tev ir skaidra un tīra sirds un Tu pat nezini, kādu spēku spējam dot.

Miļo Annij, lai Dievs stāv Tev klāt par visu to labo, ko Tu esi man darījusi. Man sāpīgi un pat neērti pieņemt no Tevis un no visām meitenēm palīdzību, bet es to daru, jo mani spiež uz to dzīvotgriba.

Esmu jau stipri veca, kaut sirdi jūtos jauna. Dzīves rūpes mani padarījušas par veceni, bet to Tu pati redzēsi uz bildītes, ko es Tev sūtu. Esmu ļoti vāja, Tu laikam nespētu mani pazīt... Piedod par sliktu uzņēmumu, uz tā esam vēl šausmīgāki kā istenībā. Nav ne retušētas, ne apstrādātas. Savu bildīti arī mazā Elizabete sūta tantei Annijai pateicībā par tām jaukajām mantiņām, ko no Tevis saņēmusi. Tā nu pieņem mūs ar meitu savā siltajā zemes stūrī tādas, kādas mēs esam pie Tevis aploksnē atbraukušas no tālās, aukstās Sibīrijas zemes.

Visu laiku bija šausmīgs sals

● Rīga, 1939. gads. Draudzenes Anna Kublinska (no kreisās) un Adele Volonte. Līdz izsūtījumam vēl divi gadi.

Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja arhīva

un tikai nupat pāris dienas pielaidās, sāka nākt sniegi un just pavasara gaisu.

Es katru dienu eju taigā, skaldū celmus, malku un zāģēju dēlišus, ko taisīt mucas. Mājās nāku vēlu, tad ir man prieks, ka pirms nakts miega vēl mana mazā meitenīte paspēlējas un pasmejas ar mums. Maz laika, jo, kad atskrienu mājās, jānes ūdeņi, kas no mājām tālu un pret kalnu, jāgatavo vakariņas un jābaro lopīni. Vīrs ar veselību bija ļoti sliktš, nupat ir labāk. Strādā mucu ceļā par mucenieku. Darba daudz abiem, gribas taču kaut ko nopelnīt, bet vienmēr ir naudas bads, jo mums jau no laika gala nav kārtīgi maksāts.

Atraksti man tuvāk par sevi, pastāsti, kā Tev labi klājas...

Pasveicini visas meičas ļoti, ļoti sirsnīgi no manis, vēl reizi pateicos par visu Jūsu palīdzību un gādību...

Ar miļu un draudzīgu skūpstu — tava Ada

Sagatavoja L. Kirillova

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(18. — 24. jūnijs)

Auns. Darbā, iespējams, būs pārāk daudz neskaidrību un neizpratnes, gaisā var ieskanēties pat kāda intrigas nots. Tas viss nedēļas pirmajā pusē radīs satraukumu un spriedzi. Mēģiniet to pārvarēt, nenostājoties uzbrucēju pozā, — šajā gadījumā lietderīgāka ir aizsardzība. Nedēļas otrajā pusē paši par to varēsiet pārliecināties.

Vērsis. Nedēļas sākumā var būt grūtības ar jaunu zināšanu apguvi. Kaut gan labi zināsit, ka esat kļūdījušies, līdz cilvēku aizrādījumus uzskatīsiet par nepamatotiem. Neskaidrību dēļ var izjukt iepriekš plānots brauciens. Nedēļas otrajā pusē nesaprašanās būs mazāk, būsiet gatavi ne vien konstruktīvi izteikties, bet arī pacietīgi uzklaust.

Dvīņi. Nebūs viegli kaut ko ietaupīt, jo neatliekamā tērīnu var izrādīties vairāk, nekā bijāt plānojuši. Daži pārpratumi un neskaidrības rēķinos nedēļas vidū noskaidrosies. Nedēļas otrā pusē piemērota aktīvām diskusijām ar domubiedriem un oponentiem. Sakiet, ko domājat, un jums nekas par to nebūs.

Vēzis. Nekādas skaidrības! Kāds par jums ir kaut ko teicis, bet ko isti? Kurš teicis to, ko jums atstāta paziņas? Nedēļas sākumā, iespējams, ar grūtībām izsekosiet līdz visām savstarpējo attiecību peripetijām. Ja gribat atvieglot dzīvi, neuzveriet nopietni visu, ko par sevi dzirdat stāstām vai rakstām. Brīvdienās nelauziet galvu, izklaidējieties!

Lauva. Nedēļas sākumā var rasties sajūta, ka darbā tiek uzkrāti pienākumi, par kuriem līgumā nekas nav minēts. Aizvainojuma izjūta, iespējams, neļaus šo situāciju atrisināt ar atklātas sarunas palīdzību. Nedēļas otrajā pusē pārsteidzoši drosmīgs solis tiks saprasts, ka esat gatavi pastāvēt par sevi. Brīvdienās iesaistieties sportiskās aktivitātēs.

Jaunava. Ne visai patīkamas šonedēļ var izveidoties attiecības ar mīļoto cilvēku. Spēcīgas un dziļas jūtas atsaucību negūs, tāpēc būsiet vīlušies. Meklēdami izskaidrojumu šai situācijai, izvairieties kļūt greisirdīgi — tas tikai vēl vairāk sabojās omu. Nedēļas nogalē aktīva atpūta palīdzēs atgūt dzīvesprieku un pašpaļāvību.

Svari. Iespējams, tā vien gribēsiet kādam kaut ko pierādīt, par kaut ko pārliecināt, tāpēc nedēļas sākums būs satraukumu pilns. Tomēr, lai cik svarīga liktos ikviena iespēja, par visu vairāk centieties saglabāt mēra sajūtu. Sens paradums nedēļas nogalē ļaus izvairīties no liktenīgas kļūdas.

Skorpions. Nedēļas pirmajās dienās risināt attiecību jautājumus nebūs viegli. Lai mazinātu spriedzi un neizpelnītos apkārtējo nosodījumu, neapgrūtiniet draugus un paziņas ar personīgo problēmu apspriešanu. Zinot to, ka labumi no gaisa nekrīt, nedēļas otrajā pusē ar lielu apņēmību varat doties cīņā par labāku vietu zem saules.

Strēlnieks. Iespējams, nedēļas sākumā vēl būsiet ar dzīvi neapmierināti, tomēr, dienām ejot, aizvien spēcīgāka var kļūt pārliecība, ka dzīvi neviens cits gaišāku nepadarīs kā vien jūs paši. Saule ielūkosies slēptākajos dvēseles kambarīšos; spēsiet pacelties pāri aizvainojumiem un intrigām. Nedēļas nogalē būsiet rosīgs un komunikabls.

Mežāzis. Nedēļas sākumā apstākļi var iegrozīties tā, ka nepārtraukti būs jātaisnojās priekšnieka, partneru un pašam savā priekšā. Tāču tas nedod tiesības jauties depresijai vai mazvērtības kompleksiem. Ja katru dienu spīdēs saule, ko iesāks mākoņi? Nedēļas otrajā pusē īstenot savus nodomus jau būs vieglāk.

Ūdensvīrs. Uz grandioziem panākumiem nedēļas pirmajā pusē neceriet — var pievilt gan darba spars, gan veselība. Ierobežoti materiālie līdzekļi var radīt nedrošības izjūtu. Nevarēsiet izlemt, kuru no vajadzībām apmierināt pirmo, bet no kuras atteikties uz ilgāku laiku. Nedēļas nogalē, pieņemot drosmīgus lēmumus, situācija var kļūt daudzsolīšāka.

Zivis. Iespējams, daudz ko savā dzīvē jūs gribētu mainīt vai uzlabot. Šonedēļ neaizraujieties ar sapņiem par to, kā būtu, ja būtu... Esiet gatavi istajā brīdī koncentrēties konkrētai rīcībai, lai vēlāk nevajadzētu pārmest sev, ka bez jēgas esat līdinājušies mākoņos un palaiduši garām lielisku izdevību. Īpaši vērīgi sekojiet līdz visam, kas notiek nedēļas nogalē.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

PĒRK METĀLLŪŽŅUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.

Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

Pārdod visa veida metāla segumus, sākot no 3,50 Ls/m², notek sistēmas un sendvičpaneļus.

Piegāde. Garantija.
Tālr. 26360938.

SIA "Laskana - Logistik" pērk meža īpašumus un cirsmas

Preiļu un apkārtējos novados.
Tālr. 20276658.
laskana.jekabpils@inbox.lv.

Aku urbšana.

Tālr. 29142220.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „Wonner” visu laiku iepērk gaļas tiršķirnes un gaļas krustojuma buļļus no 4 mēn. vecuma, no 200 kg svara.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26361748.

SIA "Baltic-Calves" iepērk: piena teļus, gaļas šķirnes jaunlopus un liellopus, piena šķirnes jaunlopus un liellopus.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. +37126344173, AMANDA.

SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA iepērk: piena teļus.

Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483, Mihails.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

JAUNUMS! Celmu frēzēšana: kapos, privātmāju dārzos, grūti iebraucamās vietās. Iespējams izfrēzēt jebkura diametra celmu.
Tālr. 29419522.

● **bistamo koku novākšana:** kapos, pie baznīcām, elektrolīnijām, privātmājām;
● autopacelēja pakalpojumi;
● visa veida darbi augstumā.
Tālr. 29419522.

SIA "Eurasia" PĒRK GAĻAS UN GAĻAS KRUSTOJUMA BUĻĻUS

2 - 10 mēneši no 80 - 280 kg.
Labas cenas un maksājuma nosacījumi.
Tālr. 20071499.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 28761515.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus, aitas.

Tālr. 29161121, Juris.

LPKS "Baltic Meat Standard" iepērk liellopus, jaunlopus.

Labas cenas.
Samaksa tūlītēja.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Tālr. 20250289, 63354097.

Pārdod

māju Līvānos, Stacijas 9, cena pēc vienošanās. Tālr. 29344545.
teli audzēšanai, 11 mēn. veca. Tālr. 28746984.

SIA IBIZA pērk mežā pie ceļa

Preiļu raj.

Priedes z/b	g. 4,9; 5,5; 6,1
diam. 14 - 17	32 Ls
diam. 18 - 30	38 Ls
diam. 30 <	45 Ls (atšķiroti)
Egles z/b	g. 4,9; 5,5
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 <	42 Ls
Egles z/b	g. 6,1
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 <	44 Ls
Apšes z/b	g. 2,5; 3,1; 5,0
diam. 14 - 23	17 Ls
diam. 24 <	23 Ls
Skujkoku p/m	12 Ls
Bērza p/m	15 Ls

Transporta izmaksas netiek ieturētas.

Piedāvājam slēgt līgumus ar fiksētām cenām.

Tālr. 25430031, 28330750. Info: www.ibiza.lv

AS "Strenču MRS" pērk cirsmas un mežus īpašumā.

Tālr. 29249106, 29168689.

PVC logi, durvis no Ls 50.

Bezprocentu kredīts.
Dāvanā montāžas putas.
Tālr. 28673992.

Jēkabpils mežrūpniecība

- Pērk skuju koku cirsmas, samaksa par priedi līdz 30 Ls/m³, par egli līdz 26 Ls/m³.
 - Pērk lapu koku cirsmas.
- Mob. tālr. 29249106, 29168689.

SIA "ALVSTRE"

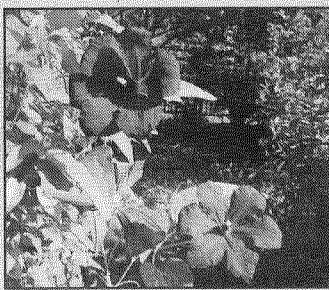
iepērk dzīvsvārā:

teles, govīs -	līdz Ls 0,95
buļļus -	līdz Ls 1,10
gaļas šķirnes buļļus -	
piena teļus -	līdz Ls 1,25
gaļas šķirnes buļļēni (līdz 300 kg un līdz 11 mēn.) -	līdz Ls 1,70
aitas, jērus -	līdz Ls 1,70
	līdz Ls 1,20

Cēnas norādītas ar PVN.
T. 651 97414

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (15. — 21. jūnijs)

✓ **Piektdien, 15. jūnijā, un sestdien, 16. jūnijā, augļu dienas,** kad augļu kokiem, kas bagātīgi ziedējuši, jānorimē raža, izplūcot vai izgriežot augļzāģus. Šis darbs gan jā dara, skatoties pēc augļzāģmetņa attīstības pakāpes: istais laiks ir tad, kad pavisam sīkie vāji attīstītie augļzāģmetņi jau paši nobiruši, bet lielākie vēl nav paguvuši izaugt lielāki par apmēram 2 — 3 centimetru diametrā. Vispirms jā sakopj vasaras šķirņu ābeles. Jāizlauz ūdenszari, kamēr tie miksti. Lai cik tas neierasti arī izklausītos, augļkopības speciālisti atzīst, ka jaunu un spēcīgi augošu augļu koku zaru izgriešanu vai izžāģēšanu labāk veikt tagad — vasaras sākumā pirms Jāņiem, nevis pavasarī — martā. Tagad jaunie koki vairs neveidos pie zaru zāģējuma vietām jaunus dzinumus un atkritis darbs to izlaušanai.

✓ **Svētdien, 17. jūnijā, un pirmdienā, 18. jūnijā, sakņu dienas.** Svētdien jā sēj tā sauktie Jāņu burkāni, jo šajā laikā sētie burkāni vēl spēj izaugt un labi ziemā glabājas. Ir arī mazāks

risks, ka tos apciemos burkānu muša, kas varētu iedēt oļiņas, līdz ar to burkānus bojājot. Agri sētos burkānus un citus sakņaugus retina. Pēc retināšanas augi jāsalej un nedaudz jāpierauš augsne. Arī kartupeļi jau jāvago. Ja tos tikai kaplē, to ieteicams darīt, kāpjoties atpakaļ, nedaudz pieraušot augsni.

✓ **Otrdienā, 19. jūnijs, tukšā diena.** Sekojošā trešdiena un ceturtdiena, 20. un 21. jūnijs, ziedu dienas. Trešdien un ceturtdien var izrakt hiacintes, kam jau dzeltē lapas, varbūt arī citas pavasarī ziedošas puķes. Narcises gan pārstāda tikai ik pēc 3 — 4 gadiem. Vēl trešdiena un ceturtdiena ir vislabākās dienas ziedu vākšanai un griešanai — grieztie ziedi visilgāk saglabājas svaigi, bet žāvēti labi saglabā krāsu.

✓ **Šajā nedēļā vēl gan sakņaugiem (pirmdien un otrdien), gan puķēm (trešdien, ceturtdien) jā dod papildmēslojums.** Jāvādās pēc augsnes auglības, laika apstākļiem un augu izskata. Jāizvēlas, vai to darīt ar atšķaidītu vircu vai norūgušiem, atšķaidītiem putnu mēsliem, vai arī ar pelniem. To gan nevajadzētu darīt, visus mēslojumus sajaucot kopā. Sīpoli ir ļoti pateicīgi par uzmanīgi izlaistītu pelnūdeni, tomāti un gurķi ļoti saņemas pēc laistīšanas ar nātru vircu. No lapaugiem daudz gan mitruma, gan barības vielu patērē kāposti.

Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2012»